

Πρακτικά
Α' Παγκοσμίου Συνεδρίου
των Ελλήνων
της Διασποράς

Αθήνα 2006

Αθανάσιος Γλάρος

Επ. Καθηγητής Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας

Ο Αθανάσιος Β. Γλάρος είναι επίκουρος καθηγητής του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, στο γνωστικό αντικείμενο της Ορθόδοξης Εκκλησιαστικής Γραμματείας. Είναι διδάκτωρ της Θεολογίας (Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο, 2000), πτυχιούχος Ποιμαντικής Θεολογίας (Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, 1990) και της Μαρασλείου Παιδαγωγικής Ακαδημίας (1984). Εργάστηκε ως Δάσκαλος Δημοτικής Εκπαίδευσης (1990-2001) και ως Καθηγητής στην Ανωτέρα Εκκλησιαστική Σχολή Αθηνών (2001-2005). Έχει διατελέσει επιμελητής έκδοσης του επιστημονικού περιοδικού *Νέα Σιών* του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων και Παραγωγός ραδιοφωνικής εκπομπής στο Σταθμό της Εκκλησίας της Ελλάδος με τίτλο «Παιδαγωγικά Θέματα» (1991-1999).

Έχει συμμετάσχει σε ερευνητικά προγράμματα του Πανεπιστημίου Αθηνών και του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών και έχει λάβει μέρος σε πολλές διεθνείς κύρους εκδηλώσεις ως μέλος βυζαντινών χορών. Οι κυριότερες από τις επιστημονικές μελέτες του: «Θεία Παιδαγωγία - Παιδαγωγικά στοιχεία στο Μεγάλο Κανόνα του Ανδρέα Κρήτης, δ.δ.» (ΑΚΡΙΤΑΣ, 2000), «Η ταπείνωση στη λειτουργική ζωή» (ΑΚΡΙΤΑΣ 2001), «Η μνημοτεχνία κατά τον Ιερό Χρυσόστομο» (ΓΡΗΓΟΡΗΣ 2007), «Ο άγιος Νεόφυτος ο Έγκλειστος καί η "Τυπική Διαθήκη" του».

Κύριε Πρόεδρε του Προγράμματος Οικουμενικός Ελληνισμός,

Κύριε επίτιμε Πρόεδρε του Ιδρύματος Εθνικού και Θρησκευτικού Προβληματισμού και επιστημονικές υπεύθυνη του Προγράμματος,

Κύριε Πρόεδρε του ΕΚΕΜΕ,

Σεβασμιώτατοι,

Κύριοι Βουλευτές και τοπικοί άρχοντες,

Κύριοι Σύεδροι,

Κυρίες και Κύριοι,

Επιτρέψτε μου να μοιραστώ μαζί σας κάποιες πληροφορίες σχετικές με την κυπριακή διασπορά τόσο από κοινοτικής όσο και από εκκλησιαστικής απόψεως. Καταρχάς θέλω να σημειώσω ότι η Κυπριακή Διασπορά στην Ευρώπη υπερέρχει αριθμητικά σε σχέση με τις άλλες ηπείρους. Η πολυπληθέστερη Κυπριακή Κοινότητα βρίσκεται στη Μεγάλη Βρετανία. Ακολουθεί η Κοινότητα της Ελλάδας, ενώ οι λοιπές ευρωπαϊκές χώρες έχουν ελάχιστο αριθμό Κυπρίων. Στην Αφρική και στην Αμερική οι αντίστοιχες Κυπριακές Κοινότητες έχουν το ίδιο περίπου δυναμικό με αυτό της Ελλάδας. Οι περισσότεροι Κύπριοι της Μαύρης Ηπείρου βρίσκονται στη Νότιο Αφρική, ενώ στην Αμερική μοιράζονται μεταξύ Η.Π.Α. και Καναδά. Στην Ωκεανία, οι περισσότεροι Κύπριοι βρίσκονται στην Αυστραλία, ενώ υπάρχει και μια μικρή Κυπριακή Κοινότητα στη Νέα Ζηλανδία. Υπάρχουν επίσης, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία του Υπουργείου Εξωτερικών της Κύπρου, περίπου 8.000 Κύπριοι εγκατεσπαρμένοι σε άλλα σημεία της γης.

Ενδιαφέρον παρουσιάζει η πολυπληθής κοινότητα Κυπρίων στη Μεγάλη Βρετανία. Στις αρχές της δεκαετίας του 30 παρατηρείται ένα κύμα μεταναστεύσεως Ελληνοκυπρίων, το οποίο κορυφώνεται μετά το τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Το 1957 ιδρύθηκε ο Ναός του Αποστόλου Ανδρέα στο Kentish Town του Βορείου Λονδίνου σε μόλις μισό χιλιόμετρο απόσταση από το Ναό των Αγίων Πάντων. Το 1948 ιδρύεται ο Ναός των Αγίων Πάντων για την εξυπηρέτηση των λατρευτικών αναγκών των Ελληνοκυπρίων. Ένα χρόνο αργότερα ο Ναός των Αγίων Πάντων κατάφερε να ιδρύσει ελληνικά σχολεία, παρόλο που εκείνη την περίοδο οι σχέσεις της Αγγλικής Κυβέρνησης και των Κυπρίων δεν ήταν καλές λόγω του απελευθερωτικού και μάλιστα νικηφόρου για τους Κυπρίους αγώνα της ΕΟΚΑ. Το

1962 ιδρύθηκε ο Ναός του Γενεσίου της Θεοτόκου στο Νότιο Λονδίνο, όταν τοποτηρητής στον χηρεύοντα Θρόνο ήταν ο επίσκοπος Απαμείας Ιάκωβος Βίρβος. Το 1964 εξελέγη Μητροπολίτης ο Αθηναγόρας Κοκκινάκης και το 1968 η Μητρόπολη μετατρέπεται σε Αρχιεπισκοπή. Από το 1964 και εξής ιδρύθηκαν Ναοί και οργανώθηκαν εκκλησιαστικές Κοινότητες σε όλη την έκταση του Ηνωμένου Βασιλείου.

Μετά τις περιβόητες συμφωνίες Ζυρίχης-Λονδίνου, επήλθε μια φαινομενική διάσπαση του ελληνικού και κυπριακού στοιχείου με αντίπαλα στρατόπεδα, αφενός αυτό του ελληνολάτρη διανοούμενου αρχιεπισκόπου Αθηναγόρα Κοκκινάκη, και αφετέρου αυτό του Ομήρου Χαπίη, ένθερμου υποστηρικτή της ιδέας της «Κυπριακής Εθνότητας». Με τη συνεργασία της Κυπριακής Αρμοστείας του Λονδίνου και της Ελληνοκυπριακής Παροικίας της Μεγάλης Βρετανίας, δημιουργήθηκε η Ομοσπονδία Κυπρίων Αποδήμων, στην οποία εντάχθηκαν αρχικά η Κυπριακή Αδελφότητα και οι Κύπριοι αριστεροί. Το 1979 ιδρύθηκε ως αντίπαλο δέος της Κυπριακής Ομοσπονδίας ο Σύνδεσμος Ελληνορθοδόξων Κοινοτήτων Μεγάλης Βρετανίας. Ο χρόνος, όμως, επέδρασε ευεργετικά και άμβλυσε τις διαφορές, γεφύρωσε τα χάσματα και τελικά επικράτησε πνεύμα ομοψυχίας. Στο Λονδίνο άρχισαν να δημιουργούνται παραρτήματα όλων των πολιτικών κομμάτων της Κύπρου. Αυτά με τη σειρά τους εντάχθηκαν σταδιακά στην Ομοσπονδία με τελευταίο τον Δημοκρατικό Συναγερμό, ο οποίος τελικά μαζί με τον Σύνδεσμο Ελληνορθοδόξων Κοινοτήτων Μεγάλης Βρετανίας, παλαιό αντίπαλο της Ομοσπονδίας, προσχώρησαν σ' αυτήν μόλις το 1990.

Μετά τον θάνατο του Ομήρου Χαπίη το 1994, η Ομοσπονδία υπό την ηγεσία νέων προέδρων, γίνεται πιο αντιπροσωπευτική του Ελληνοκυπριακού στοιχείου, συνεργάζεται με την Εκκλησία και τον υπόλοιπο Ελληνισμό του Ηνωμένου Βασιλείου, και αποκτά τελικά τη γενική αναγνώριση και υποστήριξη όλων των Κυπρίων που ζουν στη Μ. Βρετανία.

Μ' αυτά τα δεδομένα αντιλαμβανόμαστε ότι στον χώρο της εκπαίδευσης τα πράγματα δεν ήταν πάντα εύκολα. Μετά την εθνική τραγωδία του 1974 δημιουργήθηκε η εξής κατάσταση: οι διδάσκαλοι της Ελλαδικής Εκπαιδευτικής Αποστολής παραχωρούνταν ή γίνονταν δεκτοί μόνο στα σχολεία που λειτουργούσαν κάτω από την επίβλεψη του Κεντρικού Εκπαιδευτικού Συμβουλίου της Αρχιεπισκοπής Θυατείρων, ενώ οι εκπαιδευτικοί που έστελνε το Υπουργείο Παιδείας της Κύπρου παραχωρούνταν μόνο στα λεγόμενα Ανεξάρτητα σχολεία. Το 1988 το Οικουμενικό Πατριαρχείο εξέλεξε στη θέση του Αρχιεπισκόπου Θυατείρων και Μεγάλης Βρετανίας τον Κύπριο Ιεράρχη Γρηγόριο Θεοχάρους. Από την εκλογή του Γρηγορίου και εξής τα πράγματα άλλαξαν. Η Κυπριακή Κυβέρνηση άρχισε να στέλνει διδασκάλους της Κυπριακής Εκπαιδευτικής Αποστολής στα σχολεία που υπάγονται στο Κεντρικό Εκπαιδευτικό Συμβούλιο. Ένας ενιαίος πλέον φορέας Ελληνικής Παροικιακής Εκπαιδευσεως για Ελλαδίτες και Κυπρίους δημιουργήθηκε υπό την προεδρεία του Γρηγορίου. Ο φορέας αυτός αναγνωρίστηκε ταυτόχρονα από τα Υπουργεία Παιδείας Ελλάδας και Κύπρου.

Ο Κυπριακός Ελληνισμός που ζει σήμερα στο Ηνωμένο Βασίλειο καταβάλλει συντονισμένες προσπάθειες για να μην απολέσει την ελληνικότητά του. Οι περισσότεροι Ναοί έχουν τη συνδρομή βοηθητικών αδελφοτήτων, σχολείων και άλλων. Στο ημερολόγιο του 2006 της Μητροπόλεως Θυατείρων υπάρχει μεταξύ άλλων και κατάλογος 38 Κυπρίων Αγίων, που δεν περιέχονται στα εν χρήσει λειτουργικά βιβλία. Ελάχιστοι από τους αποδήμους Κυπρίους αποκαλούν εαυτούς «Άγγλους». Είναι σύνηθες φαινόμενο στους λεγόμενους μεικτούς γάμους οι μη ελληνικής καταγωγής σύζυγοι να βαφτίζουν τα παιδιά τους Ορθόδοξα, κάποτε μάλιστα να γίνονται και οι ίδιοι Ορθόδοξοι. Αυτοί που επιλέγουν την Ορθοδοξία σε μια τέτοια ώριμη ηλικία, αιτιολογούν την πράξη τους, με τη δήλωση ότι το πολιτιστικό υπόβαθρο της Ευρωπαϊκής Κοινωνίας, όπου γεννήθηκαν και ανατράφηκαν, είναι κατ' ουσία ελληνοχριστιανικό. Έτσι, μετέχοντας στις αξίες του Ελληνισμού και βιώνοντας την Ορθοδοξία, ανακαλύπτουν τις ρίζες τους και βρίσκουν ευκολότερα και μονιμότερα τον εαυτό τους.

Τι γίνεται όμως στην Αφρική, όπου εκεί ο πολιτιστικός χάρτης έχει έντονα τα χαρακτηριστικά ενός τεράστιου μωσαϊκού; Πώς αυτοπροσδιορίζονται οι Κύπριοι μέσα σε αυτό το μωσαϊκό; Στην Αφρική, οι Κύπριοι απόδημοι, λόγω του περιορισμένου αριθμού τους, συσσωματώνονται με τις ελληνικές Κοινότητες. Όπου όμως υπάρχει έντονο το κυπριακό στοιχείο παρατηρούνται και ανάλογες κυπριακές Αδελφότητες. Για παράδειγμα, στη Νότιο Αφρική ανάμεσα στις Αδελφότητες των Κρητικών, των Μακεδόνων, των Λημνίων, των Ιμβρίων και των Καρπασιτών διακρίνει κανείς και την κυπριακή Αδελφότητα. Επίσης, στο Χαράρε της Μητρόπολης Ζιμπάμπουε υπάρχει ελληνική κυπριακή Αδελφότητα, καθώς και στο Μπουλαουάγιο της ίδιας Μητρόπολης. Περαιτέρω, πλείστες από τις οργανωμένες ελληνικές κοινότητες έχουν ηγετικά στελέχη Ελληνοκυπρίου. Πολλοί Ελληνοκύπριοι χρηματοδοτούν ιεραποστολικά κέντρα, όπως αυτό του αγίου Αυγουστίνου στο Μπουλαουάγιο. Είναι αναμφίβολο ότι ο συνδετικός κρίκος και ο φορέας συσσωμάτωσης του κυπριακού στοιχείου στην Αφρική δεν είναι άλλος από το Πατριαρχείο Αλεξανδρείας, το οποίο

και έχει αναλάβει την ελληνική εκπαίδευση όλων των αποδήμων, με τα σχολεία, τα πνευματικά και πολιτιστικά κέντρα, τον περιοδικό ελληνόφωνο τύπο κ.λπ.

Στην Αμερική, άρχισαν να φθάνουν οι πρώτοι Κύπριοι μετανάστες στις αρχές του 20ου αιώνα. Στην αρχή κατέφθαναν στο λιμάνι της Νέας Υόρκης μόνο άνδρες για την αναζήτηση καλύτερης τύχης. Στο Έλις Άιλαντ λάμβανε χώρα ο βασανιστικός τελωνειακός έλεγχος. Εκεί, οι μετανάστες για πολλές μέρες, ίσως και πάνω από μήνα, στοιβάζονταν ο ένας πάνω στον άλλο και υποβάλλονταν σε πολύωρες ιατρικές και άλλες εξετάσεις. Η πείνα, η ταλαιπωρία του ταξιδιού και η πολυήμερη παραμονή στο τελωνείο πολλές φορές επέφερε τον θάνατο σε εκατοντάδες μετανάστες, ενώ πολλοί απελαύνοντο με διάφορες δικαιολογίες. Σήμερα στο Έλις Άιλαντ υπάρχει ειδικό Μουσείο Μεταναστεύσεως, όπου η Κύπρος έχει τη δική της γωνιά. Η ιστορία ενός είναι η ιστορία όλων. Στο Μουσείο Μεταναστευσης παρουσιάζεται η ιστορία του Ίππαρχου Περδίκη από τη Λάρνακα, ο οποίος έφτασε στην Αμερική το 1921.

Στα πρώτα τους βήματα οι Ελληνοκύπριοι έβρισκαν συμπαράσταση από τους εξ Ελλάδος μετανάστες, που είχαν εγκατασταθεί ήδη στο Μανχάταν, είχαν ήδη στήσει τις δικές τους επιχειρήσεις, είχαν οργανωθεί σε ελληνικές Κοινότητες και είχαν οικοδομήσει τις δικές τους ελληνορθόδοξες Εκκλησίες. Βέβαια, πριν ακόμα πατήσει Κύπριος το πόδι του στην Αμερική, φιλοξενούνταν στο Μητροπολιτικό Μουσείο συλλογή από αρχαία αντικείμενα της Κύπρου, χρονολογούμενα από το 2300 π.Χ. μέχρι και τα ρωμαϊκά και βυζαντινά χρόνια. Τα αντικείμενα αυτά μεταφέρθηκαν από την Κύπρο στην Αμερική το 1874 από τον τότε πρόξενο της Αμερικής και της Ρωσίας στην Κύπρο επί Τουρκοκρατίας Λουίτζι Πάλμα ντι Τσενσόλα. Ο Τσενσόλα υπό την ανοχή, αν όχι την ενθάρρυνση των τουρκικών αρχών, σύλησε εκατοντάδες τάφους και αρχαιολογικούς χώρους του νησιού.

Στα πρώτα στάδια οι Κύπριοι εργάστηκαν ως «πιατάδες» και λούστροι στα μεγάλα στιλβωτήρια που είχαν τότε Έλληνες επιχειρηματίες. Το 1917 ιδρύθηκε η πρώτη κυπριακή Αδελφότητα στη Νέα Υόρκη. Το 1929-1930 η οικονομική κρίση στην Αμερικανική Κοινωνία βυθίζει τους Κυπρίους μετανάστες στην απόγνωση και την πείνα. Ωστόσο, η κυπριακή διασπορά της Αμερικής επιβίωσε.

Πολλοί Κύπριοι έλαβαν μέρος στον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο υπηρετώντας στον Αμερικανικό Στρατό. Η γενναϊότητά τους δεν άφησε αδιάφορη την Αμερικανική κοινωνία. Πολλοί ήταν αυτοί που μετά τον πόλεμο τιμήθηκαν ως ήρωες και απέκτησαν την πολυπόθητη Αμερικανική υπηκοότητα.

Με το πέρασμα των χρόνων οι Κύπριοι της Αμερικής πληθαίνουν. Στις μέρες μας οι Ελληνοκύπριοι των Η.Π.Α. έχουν διασκορπιστεί σε όλες τις Πολιτείες της Αμερικής και αποτελούν μια αξιόλογη ομάδα, που χαίρει γενικότερης εκτιμήσεως στην αμερικανική κοινωνία. Πριν εξήντα χρόνια οι περισσότεροι Κύπριοι είχαν εστιατόρια. Σήμερα, πολλοί διαπρέπουν σε διάφορα επαγγέλματα εγνωσμένου κύρους, όπως γιατροί, δικηγόροι, δημοσιογράφοι, εργοστασιάρχες, καθηγητές πανεπιστημίου, επιστήμονες, καλλιτέχνες, πρωταθλητές σε διάφορα αθλήματα, και φυσικά πολιτικοί. Υπάρχει ελληνοκυπριακό τηλεοπτικό κανάλι, συστήνονται αντίστοιχες θεατρικές ομάδες, ιδρύονται επαγγελματικά σωματεία κ.λπ. Στη Βόρεια Καρολίνα έχει δημιουργηθεί Μουσείο της Κύπρου, το οποίο προσελκύει το ενδιαφέρον πολλών Αμερικανών.

Εκείνο που προκαλεί θαυμασμό στους σημερινούς Ελληνοκυπρίους της Αμερικής, πέρα από τον συνεχή αγώνα τους για λευτεριά των κατεχομένων τμημάτων της πατρίδας τους, είναι η προσήλωσή τους στις παραδόσεις τους. Τα Κυπριωτόπουλα της Αμερικής παρακολουθούν ελληνόφωνα σχολεία, συμμετέχουν σε κυπριακά αθλητικά σωματεία και ποδοσφαιρικές ομάδες, μουσικούς και λαογραφικούς συλλόγους κ.λπ. Οι γονείς τους θέλουν όταν μεγαλώσουν να παντρευτούν με συμπατριώτες τους για να μη χαθεί η γλώσσα και η πίστη τους. Τα πιο πολλά παιδιά των Ελληνοκυπρίων, όταν τους ζητούν να γράψουν έκθεση στο σχολείο για κάποιον που θαυμάζουν, επιλέγουν τον ήρωα Ευαγόρα Παληκαρίδη αντί των σύγχρονων ποπ και ροκ stars. Την 25η Μαρτίου παρελαύνουν στην 5η Λεωφόρο φερόντας παραδοσιακές κυπριακές φορεσιές, κοιτώντας με δέος το άρμα που δείχνει την Κύπρο σταυρωμένη.

Από το 1974 και εξής, απόλυτη προτεραιότητα των Κυπρίων είναι η λύση του Κυπριακού ζητήματος, της διχοτομίας, δηλαδή, του νησιού. Η Κυπριακή Ομοσπονδία Αμερικής, η οποία ιδρύθηκε το 1951 και αριθμεί σήμερα 26 σωματεία, συνεργάζεται στενά με την Παγκόσμια Συντονιστική Επιτροπή Κυπριακού Αγώνα και έχει διοργανώσει πολυάριθμες εκδηλώσεις για την αφύπνιση του Αμερικανικού λαού σε σχέση με το ζήτημα. Το 1987 εκατοντάδες Κύπριοι περπάτησαν μαζί σε ειρηνική πορεία από τη Νέα Υόρκη στην Ουάσιγκτον. Η πορεία διήρκεσε 11 συνεχόμενες μέρες από τις 9 μέχρι τις 20 Ιουλίου, με μοναδικό αίτημα τη λύση του Κυπριακού ζητήματος.

Ο τελευταίος σταθμός της περιηγήσεώς μας στην κυπριακή διασπορά είναι η Ωκεανία. Σήμερα, οι Κύπριοι της Αυστραλίας συνδέονται και επικοινωνούν μεταξύ τους μέσω των ελληνικών κοινοτήτων. Έλληνες και Ελληνοκύπριοι συσσωματώνονται γύρω από την Ορθόδοξη Εκκλησία της Αρχιεπισκοπής Αυστραλίας, η οποία υπάγεται στο Οικουμενικό Πατριαρχείο. Όπου υπάρχει έντονο κυπριακό στοιχείο συστήνονται κυπριακές αδελφότητες. Αξίζει να σημειωθεί ότι στο Εθνικό Κέντρο Ελληνικών Μελετών και Έρευνας του Πανεπιστημίου του La Trobe στη Μελβούρνη υπάρχει τμήμα Κυπριακών Σπουδών.

Το 2005 έλαβε χώρα το 14ο Παγκόσμιο Συνέδριο Αποδήμων Κυπρίων, όπου εκεί η Παγκόσμια Ομοσπονδία Αποδήμων Κυπρίων υιοθέτησε την απόφαση της 26ης Αυγούστου 2005, η οποία αφορά ζωτικά προβλήματα της κυπριακής ομογένειας. Η κατάργηση των αποστάσεων μέσω της τηλετεχνολογίας και η σύγχρονη παγκόσμια κοινωνία της πληροφορίας συντέλεσαν έτσι ώστε οι ανά τον κόσμο κυπριακές κοινότητες να μπορέσουν να συνειδητοποιήσουν η μία την ύπαρξη της άλλης, να συνδεθούν μεταξύ τους και ταυτόχρονα όλες μαζί με την κυπριακή Πολιτεία.

Στο συνέδριο αυτό τέθηκαν βασικά αιτήματα των αποδήμων Κυπρίων και προβλήθηκαν ανάγκες, όπως η διαδικτυακή διασύνδεση των παροικιακών κινήματων, η παγκόσμια απογραφή των αποδήμων Κυπρίων, η διευκόλυνση επαναπατρισμού παλιννοστούντων, η μεταφορά ασφαλιστικών δικαιωμάτων μεταξύ Κύπρου και παροικιών εκτός Ε.Ε. με τη σύναψη διακρατικών συμφωνιών κ.ά. Επίσης, τέθηκαν επί τάπητος ζητήματα παιδείας του αποδήμου κυπριακού ελληνισμού και αναζητήθηκαν τρόποι προσελκύσεως αποδήμων 2ης και 3ης γενιάς, ώστε να γνωρίσουν και να έρθουν πιο κοντά στην κυπριακή παράδοση. Αξιοσημείωτη είναι η προβολή της προσπάθειας επικοινωνίας μεταξύ Κύπρου και Παροικιών με δορυφορικά κυπριακά προγράμματα, που προβάλλονται σε Αμερική, Αυστραλία και Αφρική.

Οι Κύπριοι απόδημοι δείχνουν μια τάση οργανικής επανασυνδέσεως με τη μητέρα πατρίδα. Διεκδικούν το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι μέσα στο πλαίσιο της ισοπολιτείας της Κυπριακής Δημοκρατίας. Η Κύπρος είναι ένα μικρό από πλευράς πληθυσμού και εκτάσεως νησί. Όσο και αν το πρόβλημα της διχοτομήσεως που αντιμετωπίζει είναι τεράστιο για τους Ελληνοκύπριους και τον υπόλοιπο Ελληνισμό, στους άλλους λαούς της γης φαντάζει μικρό, αν δεν τους είναι τελείως άγνωστο. Είναι δύσκολο να ενημερώσει και να ευαισθητοποιήσει κανείς την παγκόσμια κοινότητα για το πρόβλημα της Κύπρου. Οι απόδημοι Ελληνοκύπριοι εργάζονται συστηματικά, συνεργαζόμενοι με τους συμπατριώτες τους στην Κύπρο και τον απανταχού στον κόσμο Ελληνισμό σε μία ιερή για αυτούς αποστολή: να καταφέρουν επιτέλους να ρίξουν τα φώτα του παγκόσμιου ενδιαφέροντος πάνω σ' ένα μικρό, και κατά τον στίχο του Σεφέρη, «χρυσοπράσινο φύλλο ριγμένο στο πέλαγος».

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

Αρχιεπισκοπή Θυατείρων και Μεγάλης Βρετανίας, Ημερολόγιον 2006, Λονδίνο 2006.

Πατριαρχείον Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής, Ημερολόγιον Εκκλησίας Αλεξανδρείας σωτηρίου έτους 2006, Αλεξάνδρεια 2006.

Μεττίς Χάρης, Οι Ρίζες του Παροικιακού Ελληνισμού της Μεγάλης Βρετανίας, εκδ. Αθηνά, Αθήνα 1998.

Πετρίδης Πέτρος, Σε Ξένη Πατρίδα. Απόδημοι Κύπριοι στις ΗΠΑ, Λευκωσία 2005 / Petrides Petros, In a Foreign Homeland. Cypriot immigrants in the USA, Nicosia 2005.

Δικτυακοί Τόποι:

<http://www.mfa.gov.cy>

<http://www.cyprusnet.gr>